

A év

Köszöntelek Benneteket ezen a sima évközi vasárnapon: „Békesség legyen veletek!”

A mai „örömhír” a megbocsátásról szól. Sajnos a hosszú történet egy elfuserált tanmese, melynek azt a címet adtam: „Megbocsátás hétszer, vagy kétszer se?!” Miközben a felszólítás így hangzik: „Nem hétszer, hanem hetvenszer hétszer!”

Kezdhethük bűnbánattal együttlétünket... Szeressen minket a mi „csak szeretni tudó Istenünk”, akiről a mi evangéliumunk is összevissza beszél.

Ének: Kyrie... Gloria...

Istenünk! Szent könyveinkről kiderül, hogy egyáltalán nem szentek. Az Ószövetség Téged katonaiszternek, Hadak Urának állít; az Újszövetség pedig önmagát cáfolva nem egyszer haragvó, büntető „királynak”, „nagyúrnak” nevez. Mit szólsz ehhez, Te, aki élsz, és csak szeretni tudsz, most és mindörökké?

Evangélium (Máté 18,21-35)

Akkor Péter odament hozzá és azt mondta neki: „Uram! Hányszor vétkezhet ellenem a testvérem, hányszor kell megbocsátanom neki? Talán hétszer?” Jézus azt felelte neki: „Nem azt mondom, hogy hétszer, hanem hogy hetvenszer hétszer” [Ter 4,24]. Hasonlít a mennyek országa egy királyhoz, aki el akart számolni szolgáljaival. Amikor elkezdte az elszámolást, odavitték hozzá az egyiket, aki tízezer talentummal tartozott. Mivel nem volt miből megadnia, az úr megparancsolta, hogy adják el őt és a feleségét, a gyerekeit, és mindent, amije csak van, és úgy fizessen. A szolga erre a földig hajolt, és leborulva kérte: „Légy türelemmel irántam, és mindent megadok neked.” Megesett a szíve az úrnak a szolgán, elbocsátotta hát őt, és még az adósságot is elengedte neki. Ez a szolga azonban, mihelyt kiment, találkozott egyik szolgatársával, aki tartozott neki száz dénárral. Megragadta őt, fojtogatta és követelte: „Add meg, amivel tartozol.” A szolgatársa a földig hajolt, és kérlelte: „Légy türelemmel irántam, és megadom neked.” Az azonban nem engedett, hanem elvitte és börtönbe vetette őt, amíg megadja a tartozását. Amikor a szolga társai látták a történeteket, nagyon elszomorodtak. Elmentek és elbeszéltek uruknak mindent, ami történt. Akkor az úr magához hívta őt és azt mondta neki: „Te gonosz szolga! Én az egész tartozást elengedtem neked, mert kértél engem. Nem kellett volna neked is megkönyörölnöd szolgatársadon, ahogy én is megkönyörültem rajtad?” És az úr haragjában átadta őt a kínzóknak, amíg csak meg nem adja egész tartozását. Így tesz majd mennyei Atyám is veletek, ha mindegyiktek szívből meg nem bocsát a testvérenek.”

Fussuk végig a történetet! Nézzük a főtétele, Jézus állítását. Értékeljük a hasonlatot, megfelel-e Jézus istenképének. Végül mondhatta-e Jézus: „Így tesz mennyei Atyám is veletek...” És tudjuk-e mi, hogy mit kell most már tennünk?

1) Főtétele

Péter érdeklődik Jézustól, hogy hányszor kell neki megbocsátani, ha vét ellene a testvére? Az addigi gyakorlatot említi a „szent számot”: Talán hétszer? Mire Jézus kijelenti: „Nem hétszer, hanem hetvenszer hétszer”. Ez nyilván nem azt jelenti, hogy 490-szer, hanem mindig.

2) A hasonlat

Jézus két példabeszédében is a mennyek országát egy királyemberhez, vagy nagyúrhoz hasonlítja (a szívtelen szolga és a királyi menyegző). Tudjuk, hogy a hasonlat minden részlete nem kell megfelelnie. A mai mondanivaló a tanmeséből világos, hogy a király a szolgájának óriási tartozását elengedi, a szolga pedig a szolgatársának sokkal kisebb tartozását sem engedi el. Az utóbbi felháborító!

A tanmesének ez a része Jézus korában elképesztő hatású lehetett. Hiszen a 10.000 talentum horribilis összeg. Azt olvastam, hogy egy talentum 26 évi bér, egy dénár pedig egy napi bér. A szolgatárs 100 dénár tartozása pedig csak 100 napi bér.

A példában egyértelmű, hogy a tartozás a bűn, a tartozáselengedés pedig a megbocsátás. A hasonlatban a 10.000 talentumot elengedő király tökéletesen illik a végtelenül szerető Istenre; és a sokkal kisebb tartozást el nem engedő, meg nem bocsátó emberre is illik, hogy az felháborítóan csúnya viselkedés.

3) A botrány

Mi a botrányos? A botrány kettős a szövegben.

Az egyik a megbocsátó szent király átváltozása bosszúálló, büntető Istenné; a másik a szolgatársak álszent, spiclis viselkedése, mely csak még jobban hergeli a csalódott nagyurat.

A mennyek országa királyának dühe ebben a tanmesében is a poroszlók mozgósításához vezet, mint a királyi menyegzős történetben. Itt csak börtönbevetés következik, amíg a szolga meg nem fizeti a 10.000 talentumot (ami megfizethetetlen); ott pedig a menyegzős ruha hiánya miatt kidobják az embert a külső sötétségre, ahol sírás és fogcsikorgatás vár rá, a pokol.

4) Jézus

Mit szól mindehhez Jézus? Mindezek után következik Máté barátunk megjegyzése, melyben Jézust szólaltatja meg úgy, hogy a börtönbe és pokolba taszító Királlyal azonosítja a mennyei Atyát: „Így tesz mennyei Atyám is veletek, ha mindegyiktek szívből meg nem bocsát felebarátjának.”

--- Testvéreim! És mi, mit szólunk ehhez?! Csak magamról beszélek. Megbocsátás hetven-szer hétszer? Vagy hétszer? Vagy kétszer se, mint a büntető király?!... Sajnos a történetet olvasva teljesen azonosulni tudok azokkal, akik a megfizethetetlen adósság elengedése után, a szolgatársra torkát fojtogató adósságot a pokolba kívánják. Az igazságérzetem ezt diktálja. És hol van a megbocsátás?! Ti hogy vagytok ezzel?

[Kovács László elmélkedése elhangzott 2023. szeptember 17-én a Bokorportán, online csatlakozási lehetőséggel.]